

Praha 31. 12. 2009

65

Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti v roce 2008

Physicians, dentists and pharmacists 2008

Souhrn

V České republice bylo k 31. 12. 2008 evidováno v Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů celkem 36 921 aktivních lékařů, 6 974 aktivních zubních lékařů a 5 861 pracujících farmaceutů. Z těchto souhrnných údajů představovaly ženy lékařky 19 575, zubní lékařky 4 596 a farmaceutky 4 776.

Summary

In the Register of Physicians, Dentists and Pharmacists in the Czech Republic there were 36 921 active physicians, 6 974 active dentists and 5 861 working pharmacists as of 31. 12. 2008. Of them 19 575 physicians, 4 596 dentists and 4 776 pharmacists were women.

Aktuální informace je zpracována z údajů z Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů k 31. 12. 2008. Údaje se týkají evidenčního počtu zaměstnanců - lékařů, zubních lékařů, farmaceutů a počtu zaměstnavatelů - lékařů, zubních lékařů, farmaceutů v úhrnu za zdravotnictví celkem. Zahrnuje tedy všechna zdravotnická zařízení včetně těch, která jsou spravována ostatními centrálními orgány (rezortem obrany, vnitra, spravedlnosti, práce a sociálních věcí) a kde tito pracovníci pracují při poskytování zdravotní péče. Tato aktuální informace nezahrnuje pracovníky přechodně neaktivní (např. ženy na mateřské dovolené, osoby na rodičovské dovolené apod.), kteří se v Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů rovněž sledují.

Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta platí od roku 2004. Údaje o specializované způsobilosti jsou zpracovány podle výše uvedeného zákona, a proto nejsou plně srovnatelné s údaji o dosažených atestacích uváděnými do roku 2003.

Řada lékařů pracuje současně ve více oborech. Pro získání údaje o celkovém počtu lékařů - fyzických osob je potřeba přidělit každému lékaři hlavní obor činnosti. Ostatní obory, ve kterých lékař pracuje, jsou vedeny jako další. Pro prezentaci údajů o počtu fyzických osob podle hlavního oboru činnosti i počtu lékařů pracujících v daném oboru, se provádí zpracování Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů dvojím způsobem:

Podle hlavního oboru činnosti. V tomto zpracování je každý pracovník zařazen vždy pouze jednou, a to podle přiděleného hlavního oboru činnosti, tj. oboru, kde měl daný pracovník nejvyšší úvazek a v případě stejných úvazků obor s vyšší kvalifikací (specializovanou způsobilostí), v ostatních případech obor, který byl uveden jako první.

Podle oborů činnosti. V tomto zpracování je každý pracovník započten tolikrát, do kolika různých „kategorií“ v rámci daného třídění určité tabulky patří (každá „kategorie“ je

reprezentována vždy jedním políčkem tabulky; např. lékař je zde započten tolikrát, v kolika různých oborech pracuje, nejde tedy o čisté počty fyzických osob). Pokud má lékař více pracovních úvazků v rámci jedné kategorie, počítá se v rámci této kategorie jako jedna fyzická osoba.

Příklad: V roce 2008 zajišťovalo obor *vnitřní lékařství* 4 018 lékařů, z toho 3 616 lékařů mělo tento obor jako hlavní obor činnosti. Podobně v oboru *urgentní medicína* pracovalo 742 lékařů, ale hlavní obor činnosti *urgentní medicína* mělo pouze 589 lékařů.

Celkový přehled o počtu lékařů, kteří zajišťují daný obor (v hlavním oboru činnosti nebo v dalším úvazku) podává tabulka č. 1.1. v příloze této aktuální informace. Totéž platí i pro zubní lékaře (tabulka č. 1.2) a farmaceuty (tabulka č. 1.3).

Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti podle hlavního oboru činnosti

Lékaři

V české republice pracovalo koncem roku 2008 celkem 36 921 lékařů. Ve srovnání s rokem 2007 se počet lékařů zvýšil o 0,3 %, tj. o 106 osob. Ženy - lékařky se na tomto počtu podílely 53 % a jejich počet dosáhl 19 575 osob. Z celkového počtu lékařů pracujících ve zdravotnictví celkem působilo ve zdravotnických zařízeních ostatních centrálních orgánů 3,2 % lékařů. Na 10 000 obyvatel v ČR v roce 2008 připadalo přes 35 lékařů a naopak v přepočtu na 1 lékaře 284 obyvatel.

V pořadí nejpočetněji zastoupených hlavních oborů činnosti nedochází dlouhodobě k výrazným změnám. V oboru všeobecné praktické lékařství (dříve praktické lékařství pro dospělé) pracovalo 5 211 lékařů, v oboru vnitřní lékařství (dříve interní lékařství) 3 616 lékařů, v oboru chirurgie 2 485 lékařů, v oboru gynekologie a porodnictví 2 403 lékařů. Lékaři - muži si výraznou převahu zachovávají v chirurgických oborech a urologii, naopak ženy - lékařky výrazně převažují v oborech praktické lékařství pro děti a dorost a v dermatovenerologii.

Průměrný věk lékařů v evidenčním počtu a lékařů zaměstnavatelů činil u mužů 47,5 let, u žen 46,7 let a v úhrnu za muže a ženy 47,1 let. V posledních letech se průměrný věk lékařů každoročně zvyšuje. Například u lékařů s hlavním oborem činnosti všeobecné praktické lékařství činil u mužů 54,0 let, u žen 52,4 let a za obě pohlaví celkem 53,0 let. U lékařů s hlavním oborem činnosti praktické lékařství pro děti a dorost dosáhl průměrný věk v roce 2008 celkem 53,5 let (u mužů 53,3 let a u žen 53,6 let). Lékaři ve věku 60 let a více se na celkovém počtu lékařů podíleli téměř 17 %, lékaři ve věku 50 až 59 let necelými 29 %.

Průměrný věk lékařů podle hlavních oborů činnosti je uveden v příloze v tabulce č. 4 (vybrané nejčetnější hlavní obory činnosti).

Celkový počet dosažených specializovaných způsobilostí lékařů ke konci roku 2008 činil 35 191. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo celkem 22 581 lékařů, specializaci v jiném oboru 6 241 lékařů. V roce 2008 mělo vydaný specializační index 4 162 lékařů a 3 937 lékařů bylo bez specializace.

Zubní lékaři

Koncem roku 2008 pracovalo v České republice 6 974 zubních lékařů (evidenční počet a počet zaměstnavatelů). Proti předchozímu roku došlo k nárůstu o 26 zubních lékařů, což představuje přírůstek pouze 0,4 %. Z celkového počtu zubních lékařů bylo 2 378 mužů a 4 596 žen. Zubní lékařky tak tvořily v roce 2008 přibližně 2/3 všech zubních lékařů. V oboru zubní lékařství působilo 96 % „aktivních“ zubních lékařů. Na 10 000 obyvatel připadalo necelých 7 zubních lékařů a naopak na 1 zubního lékaře 1 501 obyvatel. Průměrný věk zubních lékařů se každým rokem zvyšuje. V roce 2008 se zvýšil u zubních

lékařů na 49,8 let, u zubních lékařek na 50,5 let, v úhrnu pak na 50,3 let. Ve věkové skupině 50 až 59 let tvořil podíl zubních lékařů celkem přes 46 %. Věková pyramida je u zubních lékařů nejnepříznivější - viz graf.

Ke konci sledovaného roku byl celkový počet dosažených odborných a specializovaných způsobilostí zubních lékařů 7 405. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo 6 891 zubních lékařů, specializaci v jiném oboru 83 zubních lékařů.

Farmaceuti

Počet farmaceutů koncem roku 2008 dosáhl 5 861 osob. Mužů bylo 1 085 a žen 4 776, tj. ženy představovaly 82 % všech farmaceutů. Průměrný věk farmaceutů v roce 2008 dosáhl v úhrnu 42,0 let - u mužů 42,6 let a u žen 41,9 let. V oboru veřejné lékárenství (dříve lékárenství) pracovalo téměř 97 % farmaceutů.

Ke konci roku 2008 činil celkový počet dosažených specializovaných způsobilostí farmaceutů 4 685. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo celkem 4 024 farmaceutů, specializaci v jiném oboru 320 lékařů. Specializační index vydaný v roce 2008 mělo 521 farmaceutů a 996 farmaceutů bylo bez specializace.

Zpracovala: Ing. Eliška Mašková

1.1. Lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2008

Obor činnosti	Počet lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
vnitřní lékařství	4 018	1 772	1 844	3 616
kardiologie	769	474	223	697
revmatologie	157	46	91	137
diabetologie	346	80	203	283
gastroenterologie	371	174	144	318
endokrinologie	158	40	91	131
klinická farmakologie	27	17	9	26
geriatrie	460	152	246	398
infekční lékařství	241	80	140	220
alergologie a klinická imunologie	452	110	289	399
pneumologie a ftizeologie	654	250	371	621
neurologie	1 462	553	857	1 410
psychiatrie	1 450	555	877	1 432
sexuologie	29	14	9	23
pracovní lékařství	119	34	75	109
dětské lékařství	1 197	324	771	1 095
gynekologie a porodnictví	2 473	1 378	1 025	2 403
neonatologie	167	54	108	162
chirurgie	2 623	2 127	358	2 485
neurochirurgie	198	171	24	195
plastická chirurgie	176	114	41	155
kardiochirurgie	170	142	23	165
traumatologie	175	161	6	167
anesteziologie a resuscitace	1 860	932	847	1 779
ortopedie	1 108	967	90	1 057
urologie	636	537	93	630
otorinolaryngologie	984	470	502	972
audiologie a foniatrie	52	14	31	45
oftalmologie	1 228	318	905	1 223
dermatovenerologie	853	137	704	841
klinická onkologie	288	123	133	256
radiační onkologie	284	108	156	264
dorostové lékařství	12	1	8	9
tělovýchovné lékařství	63	19	14	33
lékařská genetika	112	28	71	99
posudkové lékařství	395	127	238	365
všeobecné praktické lékařství	5 321	2 027	3 184	5 211
praktické lékařství pro děti a dorost	2 185	280	1 841	2 121
nefrologie	192	83	79	162
klinická biochemie	285	98	141	239
hematologie a transfúzní lékařství	491	139	311	450

1.1. Lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2008

Obor činnosti	Počet lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
radiologie a zobrazovací metody	1 400	608	751	1 359
ortopedická protetika	18	14	-	14
cévní chirurgie	56	39	7	46
rehabilitační a fyzikální medicína	1 066	394	593	987
nukleární medicína	139	70	63	133
patologická anatomie	390	197	181	378
soudní lékařství	84	61	23	84
hygiena a epidemiologie	53	21	29	50
hygiena obecná a komunální	59	18	32	50
hygiena výživy a předmětů běžného užívání	3	1	2	3
hygiena dětí a dorostu	1	-	1	1
epidemiologie	38	18	16	34
lékařská mikrobiologie	284	69	203	272
popáleninová medicína	44	20	20	40
funkční diagnostika	35	12	14	26
urgentní medicína	742	402	187	589
ostatní	556	172	280	452
celkem	36 921	17 346	19 575	36 921

1.2. Zubní lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2008

Obor činnosti	Počet zubních lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet zubních lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
zubní lékařství	6 729	2 271	4 424	6 695
ortodoncie	216	57	151	208
orální a maxilofaciální chirurgie	75	46	20	66
ostatní	7	4	1	5
celkem	6 974	2 378	4 596	6 974

1.3. Farmaceuti podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2008

Obor činnosti	Počet farmaceutů pracujících v oboru celkem	z toho počet farmaceutů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
farmaceutická technologie	15	4	11	15
klinická farmacie	16	2	13	15
laboratorní a vyšetřovací metody ve zdravotnictví	37	12	24	36
nemocniční lékárenství	115	27	84	111
radiofarmaka	15	7	5	12
veřejné lékárenství	5 670	1 032	4 635	5 667
ostatní	6	1	4	5
celkem	5 861	1 085	4 776	5 861

2. Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti k 31. 12. 2007 a 2008

(hlavní obor činnosti)

Ukazatel	Muži		Ženy		Celkem	
	k 31. 12.					
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
lékaři	17 402	17 346	19 413	19 575	36 815	36 921
zubní lékaři	2 358	2 378	4 590	4 596	6 948	6 974
farmaceuti	1 078	1 085	4 707	4 776	5 785	5 861

3. Průměrný věk lékařů, zubních lékařů a farmaceutů v roce 2008

(hlavní obor činnosti)

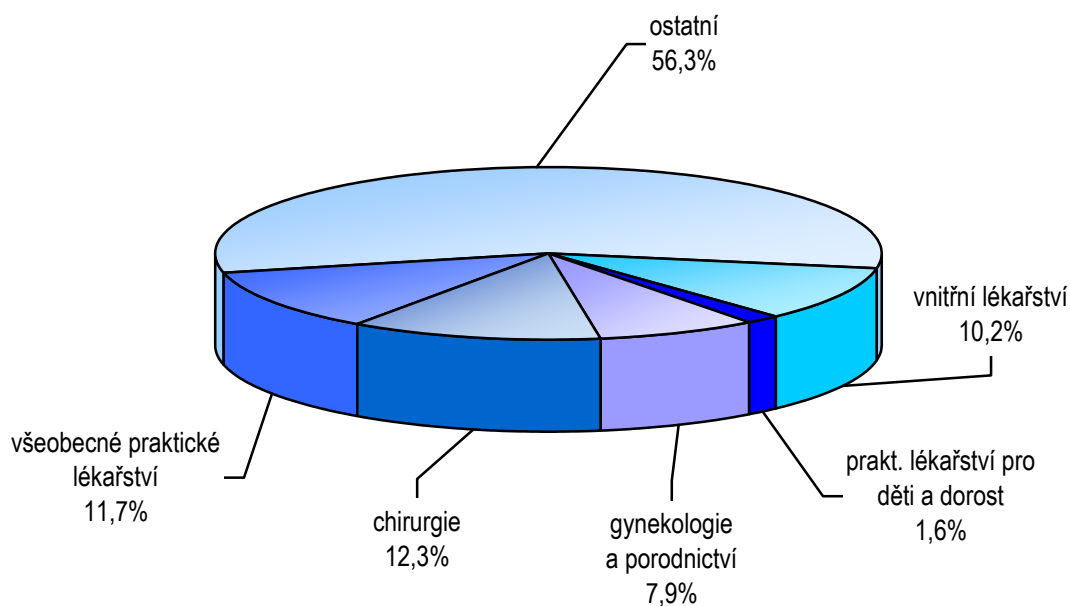
Ukazatel	Muži	Ženy	Celkem
lékaři	47,5	46,7	47,1
zubní lékaři	49,8	50,5	50,3
lékaři + zubní lékaři	47,8	47,4	47,6
farmaceuti	42,6	41,9	42,0

4. Počet lékařů a průměrný věk lékařů podle nejčtenějších hlavních oborů činnosti v roce 2008

Hlavní obor činnosti	Muži		Ženy		Celkem	
	absolutně	prům. věk	absolutně	prům. věk	absolutně	prům. věk
všeobecné praktické lékařství	2 027	54,0	3 184	52,4	5 211	53,0
vnitřní lékařství	1 772	45,2	1 844	41,1	3 616	43,2
chirurgie	2 127	46,5	358	44,1	2 485	46,1
gynekol. a porodnict.	1 378	49,1	1 025	44,6	2 403	47,2
praktické lékařství pro děti a dorost	280	53,3	1 841	53,6	2 121	53,5
anesteziologie a resuscitace	932	40,7	847	39,6	1 779	40,2
neurologie	553	45,6	857	44,5	1 410	45,0
psychiatrie	555	47,9	877	45,1	1 432	46,2
radiologie a zobrazovací metody	608	46,8	751	44,3	1 359	45,4
oftalmologie	318	46,7	905	46,1	1 223	46,2
dětské lékařství	324	45,1	771	40,4	1 095	41,8

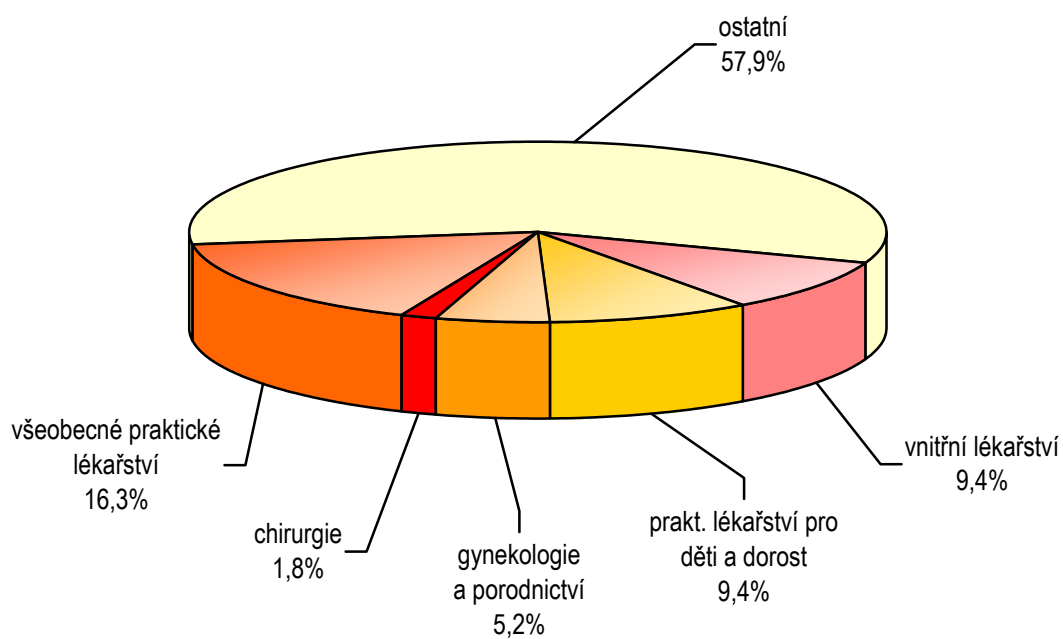
Struktura lékařů podle hlavního oboru činnosti k 31. 12. 2008

muži

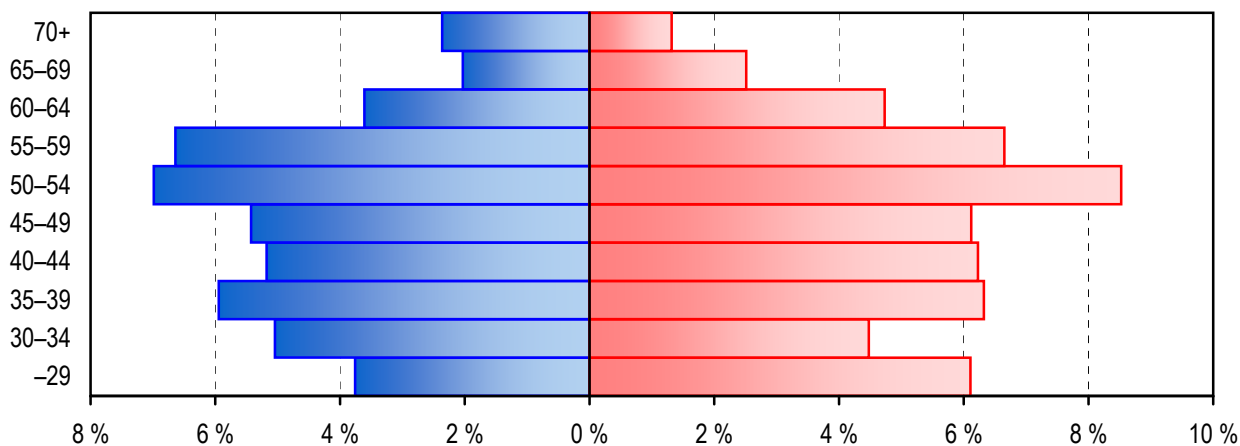
Struktura lékařů podle hlavního oboru činnosti k 31. 12. 2008

ženy

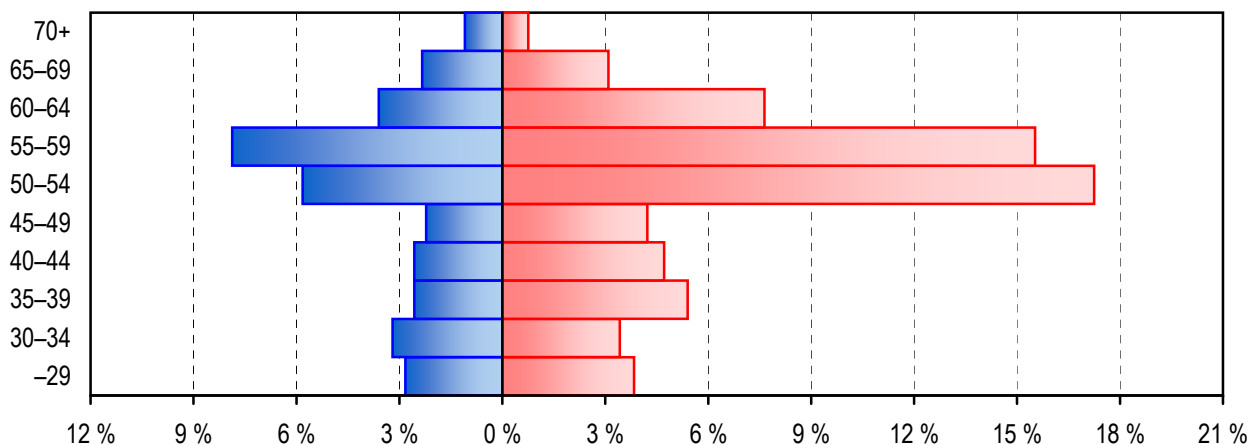

Věková struktura lékařů, zubních lékařů a farmaceutů k 31. 12. 2008

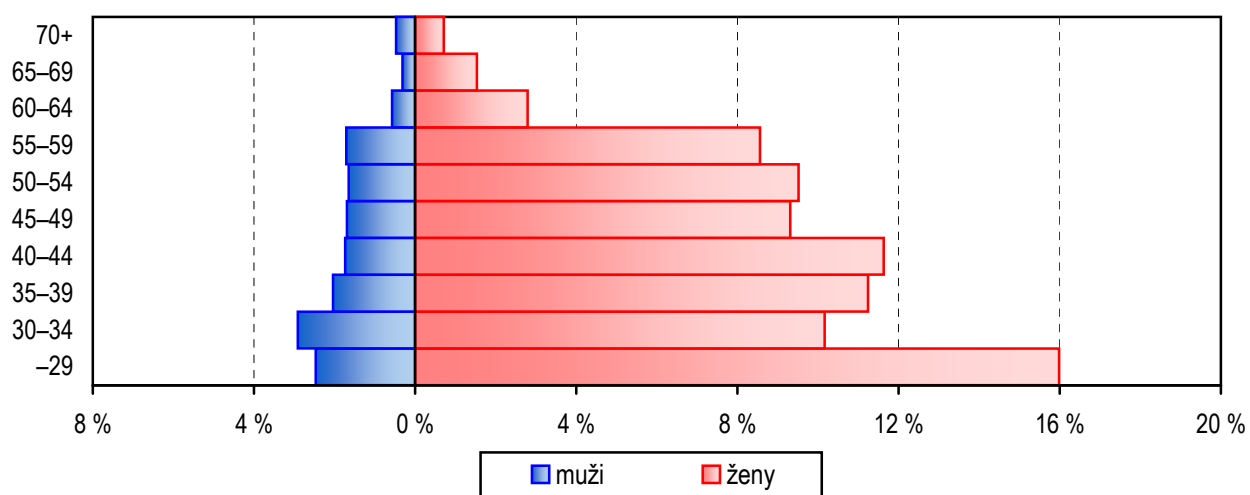
lékaři

zubní lékaři

farmaceuti

■ muži ■ ženy

Pozn.: Evidenční počet lékařů (zubních lékařů, farmaceutů) a lékaři (zubní lékaři, farmaceuti) zaměstnavatelé;
% vyjadřuje podíl daného pohlaví v dané věkové skupině na celkovém počtu lékařů
(zubních lékařů, farmaceutů)